

Checklista av biografer och teknik för filmfestivaler

Här är tre viktiga utgångspunkter att tänka på när du planerar inför din festivals visningar. Listan nedan kan anpassas efter din festivals storlek och behov.

1. Gör en biografinventering.

En biografinventering innebär att du samlar information om alla de visningsplatser som festivalen kommer hålla till på. I biografinventeringen kan följande information vara bra att ha med:

- Kontaktpersoner och uppgifter.
- Salongsstorlek.
- Tillgänglig teknik (allt, från ljus vid scen och mikrofoner till projektor).
- Serienummer och certifikat för biografserver (för att beställa KDM till låsta DCP:er).
- Diskutrymme (i biografserver, för att veta om festivalens filmer får plats).
- Programvaruversioner i biografserver mm (underlättar felsökning).
- Vilka visningsformat accepteras (diskutera och utgå ifrån detta när ni tar in material).
- Tidsramar (när ska de ha material, hur gör ni med testkörning osv).
- Leveranser (hur och när kan de ta emot och lämna ifrån sig material).
- Biografens/visningsplatsens teknisksupport (så att det går att rädda föreställningar även om något går fel).

2. Materialspecifikation (vad ni accepterar från filmare och producenter)

Efter att du har gjort en biografinventering är det bra att sammanställa den informationen så att du vet vilka format festivalen kan ta emot och visa.

- Vilka visningsformat accepteras (begränsa så mycket ni kan för att underlätta hanteringen).
- Gärna detaljerat kring leverans (vilka sätt ni tar emot material och i vilken form om det så är ftp, hårddisk eller blu-ray-skiva).
- Vilken information förväntas finnas (viktigt att ni får kontaktuppgifter och information om hur materialet är tänkt att se ut, se även materialdatabas).
- Deadlines för leveranser.

3. Materialdatabas (för att kunna programsätta, testköra och till hjälp för maskinister)

När filmprogrammet är satt är det bra att upprätta ett dokument över vilka filmer som ska visas och vilket format de har. I det dokumentet är det bra om följande ingår:

- Filmtitel (och filnamn, titlar på andra språk).
- Filformat/typ av material.
- Kontaktperson och telefonnummer/mailadress.
- Längd.
- Talade språk.

- Textning.
- Bildförhållande.
- Ljudformat.
- Bildhastighet.
- Övrigt (KDM för DCP:er, Region för DVD-skivor osv).

Övriga tips

- Se till att materialet som ska visas blir testkört av någon som har en aning om hur det ska se ut. Det är enda sättet att upptäcka saknad textning, konstiga bildfel, att musiken inte hörs eller att bara första halvan av filmen ligger i filen.
- Gör ett körschema för en vanlig visning. Exempelvis: Hur dags släpper ni in publik? Visas det reklamfilm? Ska någon presentera filmen? Vem ger signal att föreställningen ska starta?
- Tänk på att dokumentera inför kommande festivaler hur ni arbetat och vad som gått bra och mindre bra.

Kort om format

- DCP - det vanliga formatet för biofilmer. Mycket driftsäkert och ger i regel bästa möjliga ljud och bild. Kan vara olåsta och låsta (krypterade), i det senare fallet krävs en nyckel (KDM) för uppspelning.
- Bluray - hemmaformat med god kvalitet, se till att ha backupskivor och testa dem i biografens spelare om ni tänkt köra det. Eller gör om till fil.
- Prores - kodek som används i mac-miljö och för postproduktion, brukar ligga i mov-format. Många varianter finns. Programmet Quicktime fungerar oftast för uppspelning.
- h264 - vanlig kodek (kodning för videofiler i mov- och mp4-format. Finns en uppsjö varianter (används på Bluray-skivor och youtube bland annat).
- HDCam och HDCam SR - proffsformat för video, finns vanligtvis inte på biograf.

Länksamling

Qstit - undertextprogramvara för att köra textning från en separat projektor vid filmvisning (i fall då man inte fått en textad kopia). Finns för windows, mac och linux.

<http://subtitles.nova-cinema.org/home.en.php>

European digital cinema forum, har en del matnyttig information om hur en teknikavdelning kan arbeta, ganska dokumentationstung och tänkt för större festivaler dock.

<http://www.edcf.net/festivals.html>

http://www.edcf.net/edcf_docs/EDCF%20Festivals%20Guide%202014.pdf

Digital cinema naming convention, hur man uttolkar information från namnet på en DCP. <http://isdcf.com/dcnc/>

DCP-o-matic, programvara för att göra egna DCP:er utifrån videofiler. Gratis och finns till windows, mac och linux.

<http://dcpomatic.com/>

DCP-inspect, program för att kontrollera DCP:er utan att ha tillgång till uppspelningens möjlighet på biograf. Endast för linux och kräver goda grundkunskaper.

https://github.com/wolfgangw/digital_cinema_tools_distribution/wiki/How-to-use-Digital-Cinema-Tools

De två digitala leveranssystem för DCP som finns idag i Sverige och en (icke komplett) lista över distributörer som finns hos dem:

Filmdist (Folkets Bio Filmlager, http://filmlagret.se/?page_id=305):

Atlantic, Folkets Bio, NonStop, TriArt mfl.

Movie Transit (Unique, <http://www.uniquedigitalcinema.com/content-delivery/>):

WB, Universal, Sony, Paramount, Nordisk, Disney mfl.

Ordlista

DCP – Digital Cinema Package, filerna som utgör en digital filmkopia. Kan levereras på en hårddisk eller via nätet i vissa fall. Finns olåsta och låsta (krypterade), de senare kräver en KDM för uppspelning.

I vissa fall finns flera versioner av en film, till exempel med och utan undertext. Varje version blir en unik DCP men kan använda sig av samma bild och ljud exempelvis. Ibland kommer undertexter som filer via e-mail som ska laddas in i en biografserver och komplettera en befintlig DCP så att en ny version skapas.

KDM – Key Delivery Message, (digital) nyckel som låser upp en *specifik DCP* för visning på *en specifik salong* (biografserver) för *en specifik tidsrymd*. Levereras vanligtvis via e-mail. För att vissa distributörer ska kunna göra en KDM för sin DCP åt dig behöver de den aktuella salongens biografservers serienummer samt certifikat (en fil).

2K - Vanligaste upplösningen på biografmaterial, betyder att bilden kan ha 2048 pixlar på bredden och 1080 på höjden.

FLAT – (eller VF, VidFilm) Ett bildförhållande för digitala biofilmer, har förhållandet 1,85 till 1 (bredd och höjd), i 2K blir detta 1998x1080 pixlar. I detta format samsas även alla andra format med ett mindre bredd till höjdförhållande, exempelvis 1,33:1 (eller 4:3) som var det gamla TV-formatet. De får då svarta balkar på sidorna.

SCOPE – (eller CS, CinemaScope) Ett bildförhållande för digitala biofilmer, har förhållandet 2,39 till 1 (bredd och höjd), i 2K blir det 2048x858 pixlar.

CRU-disk – En typ av hårddisk-behållare som är standard för DCP-distribution.

Barco, Christie, NEC, Sony – Projektortillverkare.

Dolby – Tillverkar ljudprocessorer samt uppspelningsservrar för DCP:er.

5.1, 7.1, Atmos – Flerkanaliga ljudsystem (vänster, center och höger i front samt 2 eller 4 surroundkanaler plus en subbas), Atmos har även högtalare i taket och arbetar med "virtuella" kanaler.

Kolv – Lampa i en biografprojektor.

HD – High Definition, digitalt material i (relativt) hög upplösning, vanligtvis 1920x1080 pixlar.

HDR – High Dynamic Range, större skillnad mellan svarta partier och ljusa partier i en bild samt fingradigare färginformation. Kommer att dyka upp både i TV och på bio de närmaste åren.

Containerformat - mov-filer är ett exempel på ett containerformat. De kan innehålla olika typer av video- och ljudströmmar som i sin tur kan vara kodade i olika typer av kodeks.

Kodek - beskriver sättet en ljud- eller videoström är kodad i en fil. "Prores 422HQ" är till exempel en videokodek.